# Kennelliiton päätöksiä koskien kokeita ja kilpailuja 2025

**YLEINEN SÄÄNTÖ KOSKIEN KOE-, KILPAILU- JA VALIONARVOSÄÄNTÖJEN JA NIIHIN LIITTYVIEN OHJEIDEN HYVÄKSYMISTÄ TAI MUUTTAMISTA**

Valtuusto päätti 22.11.2009: Uudet koe- ja kilpailusäännöt, muutokset voimassa oleviin koe- ja kilpailusääntöihin sekä kaikki valionarvosäännöt ja muutokset voimassa oleviin valionarvosääntöihin käsitellään vain, jos näissä säännöissä mainittujen rotujärjestöjen tai liittojen yhdistyksen yleinen kokous on tehnyt esityspäätöksen.

Sääntö on voimassa valtuuston hyväksymässä muodossa vähintään viisi (5) vuotta, ennen kuin sitä voi esittää muutettavaksi. Kennelliitto voi erityisen painavista syistä esittää muutoksia aikaisemmin.

Kennelliiton hallitus voi pakottavista syistä rajoittaa kokeisiin ja kilpailuihin osallistumista tai antaa muita niiden toimeenpanoa koskevia erikoismääräyksiä.

Hallitus päätti 11.6.2020:

Koesääntöihin liittyvät ohjeet ovat on voimassa Kennelliiton hyväksymässä muodossa vähintään viisi (5) vuotta, ennen kuin niitä voi esittää muutettavaksi. Kennelliitto voi erityisen painavista syistä esittää muutoksia aikaisemmin.

Muutokset koe- ja kilpailusääntöihin liittyviin ohjeisiin tulee käsitellä yhtenä kokonaisuutena (säännöstönä) vaikka ei säännöstön johonkin osaan ole tulossa muutoksia.

**PAKOTTAVAT SYYT**

Valtuusto päätti 22.11.2020 että Kennelliiton hallitus voi erittäin painavista syistä määräajaksi rajoittaa kokeisiin, kilpailuihin ja testeihin osallistumista ja antaa näitä koskevia erikoismääräyksiä sekä hyväksyä muita poikkeustoimia tämän säännön osalta.

Tämä pykälä lisätään kunkin säännön viimeiseksi kohdaksi tai sillä korvataan vastaava kohta aiemmin hyväksytyissä säännöissä.

**KOIRAN OSALLISTUMISOIKEUS SYNNYTYKSEN JÄLKEEN**

Valtuusto päätti 28.5.2023 kaikkien koe- ja kilpailusääntöjen sekä testien sääntöön muutettavaksi;

- nartulla ei ole osallistumisoikeutta alle 75 vuorokautta synnytyksen jälkeen.

Koemuotokohtaisissa säännöissä osallistumisoikeuden rajoitus voi olla pidempi kuin 75 vrk.
Valtuusto päätti, että osallistumisoikeuden rajoitus tulee voimaan kaikkia koemuotoja koskevana 1.1.2024. Rajoitus päivitetään toimistotyönä voimassa oleviin koesääntöihin.

**KILPAILULUOKAT KOKEISSA JA KILPAILUISSA**

Kennelliiton valtuusto päätti 15.11.1997 seuraavaa:
**Luokanvaihto kokeissa ja kilpailuissa:**
Koiran, joka kokeessa on saavuttanut ylempään luokkaan tai muuhun vastaavaan oikeuttavan tuloksen on myös kilpailtava tuloksen oikeuttamassa luokassa, mikäli ko. koemuodon säännöissä ei ole kirjattuna siirtymäkautta tai muuta erillistä määräystä luokan vaihdosta.

**LEIKATTUJEN (KASTROITUJEN) UROSTEN OSALLISTUMINEN KOKEESEEN/KILPAILUUN**

Valtuusto päätti 7.5.1994 että kastroitujen urosten osallistuminen kokeisiin ja kilpailuihin hyväksytään, mikäli niillä on aikaisemmin todettu normaalit kivekset ja koiralla on Kennelliiton eläinlääkintälomakkeen mukainen eläinlääkärintodistus kivesten poistosta.

Leikatut urokset rinnastetaan normaalikiveksisiin koiriin ja ne voivat saavuttaa valionarvon ja SM-tittelin. Edellä mainittu koskee myös steriloituja narttuja.

**OSALLISTUMINEN KOKEISIIN JA KILPAILUIHIN ILMAN NÄYTTELYTULOSTA**
Hyväksytty Kennelliiton valtuustossa 3.5.2003. Voimaan 1.1.2003 alkaen takautuvasti. Päivitetty koesääntöjen muutosten johdosta 1.6.2024

Vähintään yhdeksän kuukauden ikäinen rekisteröity koira saa osallistua kokeisiin ja kilpailuihin ilman näyttelytulosta kunkin koemuodon alimmassa luokassa seuraavissa koelajeissa:

Ketunajokoe (KEAJ), metsästyskoirien jäljestämiskoe (MEJÄ), mäyräkoirien ajokoe (MÄAJ), ajokoe (AJOK ja BEAJ)

Yllämainituissa yksiluokkaisissa kokeissa koira saa kilpailla ilman näyttelytulosta, kunnes se on saavuttanut yhden koemuodon korkeimman luokkatuloksen.

**YLEISESTÄ OSALLISTUMISOIKEUDESTA KOKEISIIN, KILPAILUIHIN JA NÄYTTELYIHIN YM. KENNELLIITON TAPAHTUMIIN.**

Valtuusto päätti 21.5.2009 yleisestä osallistumisoikeudesta kokeisiin, kilpailuihin ja näyttelyihin, testeihin tai muihin vastaaviin Kennelliiton hyväksymiin tapahtumiin seuraavasti:

Osallistumisoikeutta ei ole koiralla, jonka omistajalla on Kennelliiton kurinpitolautakunnan lisäseuraamuksena määräämä kielto tai Kennelliiton hallituksen määräämä tilapäinen kielto osallistua kilpailijana, näytteilleasettajana, esittäjänä, osallistujana tai ohjaajana.

**ILMOITTAUTUMISEN TÄYDENTÄMISTÄ ILMOITTAUTUMISAJAN JÄLKEEN.**

Hallitus on päättänyt 13.8.1996, että arvokilpailuihin tähtäävissä valintakokeissa tulee koirien osallistumisehdot täyttyä jo ilmoittautumishetkellä (viimeinen ilmoittautumispäivä).
Koe- ja kilpailutoimikunta tarkensi 3.9.2024:
Osallistuakseen arvokilpailuihin ja arvokilpailujen valintakokeisiin, tulee koirien osallistumisehdot täyttyä jo ilmoittautumishetkellä. Ilmoittautuminen on tehtävä määräaikaan mennessä.

**TULOKSEN MITÄTÖINTI KOIRALTA JOLLA EI OSALLISTUMISOIKEUTTA**

Hallitus päätti 20.5.2009 delegoida Kennelliiton toimistolle oikeuden mitätöidä koiran koe-, kilpailu- tai testitulos, joka on saavutettu koiralla, jolla ei ollut osallistumisoikeutta (esimerkiksi ei tunnistusmerkintää, voimassa olevaa rokotusta, lisenssiä tms.).

**VAMMAISEN KOIRAN OSALLISTUMINEN**

Hallituksen päätös 15.6.2016 (7/16):

Hallitus päätti, että koirat joilla on raajassa syntymävamma tai joilta on raaja amputoitu, eivät saa osallistua Kennelliiton alaisiin näyttelyihin, kokeisiin, kilpailuihin eikä testeihin eläinsuojelullisista syistä.

Kuulo- tai näkövammainen koira, joka ei selviydy koevaatimuksista, tulee sulkea kokeesta, kilpailusta tai testistä kokeesta vastaavan ylituomarin toimesta. Koira on pystyttävä arvostelemaan kaikkien kokeen osasuoritusten osalta (esim. laukauksensietotesti) ja sitä on myös ohjattava koesääntöjen ja koeohjeiden edellyttämällä tavalla.

Koe- ja kilpailutoimikunnan päätös 3.9.2024 (6/24):

Näkö- tai kuulovammainen koira, joka on kokonaan tai toispuoleisesti sokea ja/tai kuuro ei voi osallistua Kennelliiton alaisiin kokeisiin, kilpailuihin tai testeihin.

Mikäli koemuodon haltija katsoo, ettei koiran turvallisuus vaarannu rajoittuneen havainnointikyvyn johdosta, koemuodon haltija voi sallia näkö ja/tai kuulovammaisten koirien osallistumisen kyseiseen koemuotoon. Koemuodon haltijan on annettava päätös Kennelliitolle tiedoksi.

**Poikkeukset;**

- Suomen Palveluskoiraliiton hallitus on päättänyt, että kaikkien sen alaisten lajien kokeisiin ja kilpailuihin sekä luonnetestiin ja MH-kuvaukseen voi jatkossakin osallistua toispuoleisesti sokeat ja/tai kuurot koirat, mikäli ne selviytyvät koe- ja testivaatimuksista, koska koiran turvallisuus ei näissä kokeissa/kilpailuissa/testeissä vaarannu rajoittuneen havainnointikyvyn johdosta.
  Lisäksi täysin kuurot ja sokeat koirat voivat osallistua koiratanssi- ja rally-toko-kilpailuihin, mikäli ne selviytyvät koemuodon vaatimuksista. Täysin kuuro koira voi osallistua myös tottelevaisuuskokeeseen (TOKO), mutta sillä tarvitsee olla tällöin eläinlääkäritodistus, jotta ohjaaja voi käyttää käsimerkkejä koiran ohjaamiseen. Täysin sokea koira ei voi osallistua tottelevaisuuskokeeseen (TOKO), eikä täysin kuurot tai sokeat koirat voi osallistua palvelus- tai pelastuskoirakokeisiin, luonnetestiin tai MH-kuvaukseen.
- Suomen Vinttikoiraliiton hallitus päätti, että kuulovammaiset koirat, jotka ovat kokonaan tai toispuoleisesti kuuroja voivat osallistua vinttikoirakokeisiin läpäistyään normaalisti kokeen eläinlääkärintarkastuksen.
- Perinteisen paimennuksen Paimennuskollegion päätös; Osittain kuulo- tai näkövammainen koira voi saada osallistumisoikeuden, kunhan ohjaaja/omistaja tiedostaa koiran ja lampaiden hyvinvoinnin tässäkin tapauksessa olevan hänen vastuullaan. Toispuoleisesti sokea tai kuuro voi osallistua PAIM-T, PAIM-E ja PAIM koemuotojen kokeisiin.
- Kennelliiton noseworktyöryhmä; Kuulovammaiset koirat, jotka ovat kokonaan tai toispuoleisesti kuuroja voivat osallistua nosework kokeisiin.

Toispuoleisesti sokeat koirat voivat osallistua nosework kokeisiin, mikäli ne selviytyvät koevaatimuksista ja koiran turvallisuus ei vaarannu rajoittuneen havainnointikyvyn johdosta.

- Suomen Agilityliitto; Eri asteisesti kuulovammaiset koirat saavat ilman erityisehtoja osallistua kaikkiin agilityn lajimuotojen kilpailuihin muiden kilpailukelpoisuuden ehtojen täyttyessä 1.6.2025 alkaen.
  Toispuoleisesti sokeat ja yksisilmäiset koirat voivat ehdollisesti osallistua eri agilityn lajimuotojen kilpailuihin, mikäli koiran suorituskyky mahdollistaa turvallisen ja hallitun etenemisen radalla.
  Agility-, hyppy-. gambler- ja snookers- lajimuodoissa siirrytään poikkeuslupamenettelyyn niissä tapauksissa, jossa koiralta on poistettu toinen silmä tai koira on diagnosoitu olevan toispuoleisesti sokea.
  Tarkempi päätös löytyy SAGIn sivuilta https://www.agilityliitto.fi/uutiset/kuulo-ja-nakovammaisten-koirien-kilpailuoikeus-suomen-agilityliiton-alaisissa-kilpailuissa/
- Suomen Laikajärjestö päätti puoltaa sääntö- ja koulutusvaliokunnan esitystä näkövammaisen koiran osallistumisesta HIRV-, HIRV-J ja KARH- kokeeseen.
- Suomen Harmaahirvikoirajärjestön hallitus päätti puoltaa osaltaan näkö- ja kuulovammaisen koiran osallistumisen HIRV, HIRV-J ja KARH kokeeseen järjestön alaisten rotujen osalta.
- Suomen Pystykorvajärjestö on hallituksen kokouksissaan päättänyt sallia näkö- ja kuulovammaisen koiran osallistumisen HIRV, HIRV-J ja KARH kokeisiin.
- Suomen Pystykorvajärjestö puoltaa näkö- ja/tai kuulovammaisen koiran osallistumisoikeutta LINT-kokeisiin
- Suomen bordercolliet ja australiankelpiet on hallituksen kokouksessaan päättänyt sallia puolikuuron koiran osallistumisen bordercollien ja australiankelpien paimennuskokeisiin (PAIM-BCAK)

**KURINPITOLAUTAKUNNAN PÄÄTÖKSEN NOUDATTAMINEN**
Hallituksen päätös 12.6.2014:

Näyttelyn ja koetoimikuntien on huolehdittava siitä, että henkilö, jolla on kurinpitolautakunnan asettama osallistumiskielto, ei osallistu kokeisiin, kilpailuihin, näyttelyihin tai testeihin.

Mikäli näyttelyn, kokeen, kilpailun tai testin järjestäjällä on tieto, että koiralla ei kurinpidollisesta päätöksestä johtuen ole osallistumisoikeutta, on tilaisuuden järjestäjän velvollisuus huolehtia siitä, että ko. koira/koirat ei/eivät voi kilpailla näyttelyssä/kokeessa/testissä.

**YLEISOHJE OSALLISTUMISOIKEUDESTA KOKEISIIN, KILPAILUIHIN JA TESTEIHIN**
Hallituksen päätös 6.2.2020:

Hallitus päätti, että FCI:n tunnustaman maan kenneljärjestössä rekisteröity FCI:n hyväksymien rotujen koira, Pohjoismaisen Kennelunionin PKU:n hyväksymien rotujen koira ja Kennelliiton omistajarekisteriin (FIX) merkitty koira saa osallistua Kennelliiton alaisiin kokeisiin, kilpailuihin ja testeihin ko. kokeen, kilpailun tai testin sääntöjen ja ohjeiden edellyttämällä tavalla.

Tämän lisäksi:
- Koiran tulee olla tunnistusmerkitty Kennelliiton hyväksymällä tavalla.
- Koiran tulee täyttää voimassa olevat Kennelliiton hyväksymät terveysmääräykset.
- Koiran ikä vähintään 9 kuukautta. Alaikärajaa voidaan koesääntökohtaisesti korottaa.

- Koiranohjaajan on noudatettava tuomarin antamia ohjeita ja käyttäydyttävä moitteettomasti tuomaria, kokeen toimitsijoita, muita koiranomistajia, muita läsnäolijoita ja läsnäolevia koiria kohtaan. Kennelliiton rekisteröityjen sääntöjen mukaisesti Kennelliiton säännöt ja ohjeet velvoittavat Kennelliiton alaiseen toimintaan osallistujaa, oli hän jäsen tai ei.

**YLITUOMARIN TOIMINTA KOETOIMITSIJANA JA YLITUOMARINA SAMASSA KOKEESSA**

Koe- ja kilpailutoimikunnan päätös 5.10.2022
Ylituomari ei voi toimia kokeen vastaavana koetoimitsijana, jos hän on lupautunut kyseisen kokeen vastaavaksi tai varalla olevaksi ylituomariksi.

**KERTALUONTEISEN TESTIN UUSIMINEN TULOKSEN MITÄTÖINNIN JÄLKEEN**

Koe- ja kilpailutoimikunta päätti 8.8.2019, että kertaluonteisen tai muuten määrällisesti rajoitetun testin tai kokeen saa uusia kyseessä olevan lajin sääntöjen tai ohjeiden määrittämän karenssiajan jälkeen, mikäli koiran tulos ko. testistä tai kokeesta mitätöityy järjestäjän tai tuomarin aiheuttamasta sääntöjen tai ohjeiden vastaisesta virheestä.

**KANSAINVÄLISTEN KOKEIDEN JÄRJESTÄMINEN**

Suomessa järjestetään kansainvälisiä kokeita (KV koe) niin, että kennelpiirien, Suomen Palveluskoiraliiton, Suomen Vinttikoiraliiton ja Suomen Agilityliiton tulee puoltaa vuosittain vain kahta kansainvälistä koetta / koemuoto / kennelpiiri, kuitenkin siten, että kahtena peräkkäisenä päivänä olevat saman järjestäjän kokeet lasketaan yhdeksi tapahtumaksi.
KV kokeeksi tai kilpailuiksi FCI:ltä anotaan vain koemuodon korkein luokka. Mahdolliset muut samaan aikaan samassa paikassa käytävät ko. koemuodon muut luokat ja kokeet anotaan kansallisiksi kokeiksi tai kilpailuiksi.
KV kokeeksi tai kilpailuiksi FCI:ltä anotaan vain koe, joka on avoin kaikille siihen osallistumisoikeuden omaaville roduille. Poikkeuksena Pohjoismaiden mestaruuskilpailut ja maaottelut sekä EM ja MM kilpailut. Osallistumisen rajoittaminen muuten kuin resurssien tai tuloksen mukaan ei ole sallittu.
Kansainväliseen kokeeseen ilmoittautuminen vastaanotetaan vain sähköisesti (sähköinen ilmoittautumisjärjestelmä tai sähköposti).

**OHJE ULKOMAISEN TUOMARIN ARVOSTELUOIKEUKSIEN TARKISTUKSESTA**

Koe- ja kilpailutoimikunnan päätös, voimassa 1.1.2022 alkaen
Ulkomaisen tuomarin arvosteluoikeuksien vahvistamiseksi on järjestäjän tai koemuodon haltian pyydettävä todistus tuomarin voimassa olevasta arvosteluoikeudesta hänen kotimaansa kenneljärjestöltä. Todistuksen voi kotimaansa kenneljärjestöltä pyytää myös tuomari. Ellei ulkomaisen tuomarin kotimaan kenneljärjestö anna todistusta, pyytää sen Kennelliitto.

Todistus tulee toimittaa ennen koetta Kennelliittoon (KOKI-toimikunta@kennelliitto.fi). Ilman etukäteen toimitettua todistusta ei tuomari saa arvostella kokeessa. Todistus voi olla koekohtainen tai tietylle ajalle määritelty.

**SOSIAALISEN MEDIASSA KÄYTTÄYTYMINEN**

Kennelliiton hallitus on 14.6.2018 (10/18) linjannut Kennelliiton suhtautumisen sosiaalisessa mediassa käytyihin keskusteluihin:
Hallitus päätti, että Kennelliitto käsittelee sosiaalisessa mediassa tehtyjä loukkauksia, herjauksia, uhkauksia tai muita vastaavia viestejä yksittäistapauksittain, vain silloin, kun osapuolena on Kennelliiton luottamus- tai muussa Kennelliiton määräämässä tehtävässä oleva henkilö.